

ситуацію можна виправити, якщо досліджувати та впроваджувати досвід європейських країн з підготовки фахівців для розвитку циркулярної економіки.

Ключові слова: циркулярна економіка, фахівець з циркулярної економіки, сталий розвиток.

Список використаних джерел

1. Сисоєв О. Професійна підготовка фахівців до відбору пріоритетних секторів впровадження циркулярної економіки у Республіці Польща// Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія: педагогічні науки: науково-методичний журнал.– Київ, 2020.–№ 4 (65).– С. 107-111.

2. Towards the Circular Economy: Accelerating the scale-up across global supply chains Published by World Economic Forum, Geneva, Switzerland, 2014. – [Электронный ресурс] – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_ENV_TowardsCircularEconomy_Report_2014.pdf

Абрамович В.Є., к.пед.н., доцент кафедри іноземних мов ПЗВО «Київський міжнародний університет»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ ФРАНЦІЇ

Підготовка висококваліфікованого фахівця системи охорони здоров'я вимагає чіткого формулювання та розмежування цілей науково-дослідних навчальних програм як додипломної, так і післядипломної підготовки відповідно до кінцевих цілей та окреслених компетенцій. Аналіз рекомендацій професійних спільнот у галузі медичної освіти провідних країн світу (США, Канади,

Великої Британії та Європейського Союзу) показав, що існує безпосередній зв'язок між, з одного боку, необхідною підготовкою в науковому напрямку медичної практики на засадах доказової медицини та, з другого боку, практичним навчанням дослідної роботи як такої [1]. Тобто, щоб адекватно сформулювати у студентів здатність будувати та розв'язувати дослідницькі проблеми, їх потрібно якомога швидше, ітеративно, занурити в ситуації, які використовуватимуться для побудови та розв'язання конкретних дослідницьких проблем, намагаючись об'єднати умови, що сприяють передачі знань.

Науковці пропонують різноманітні підходи для виконання вищезазначеного завдання. З прагматичної точки зору, наприклад, в одному керівництві сформульовано дванадцять порад, спрямованих на те, щоб допомогти студентам вписатись у відповідне середовище дослідження [2]. Більшість з цих порад лише загально окреслюють напрями науково-дослідної роботи, на які потрібно мотивувати студентів (брати на себе ініціативу, участь у конференціях, додаткових факультативних курсах, літніх дослідницьких програмах тощо). У менш конкретний, але структурованіший спосіб, Хілі та Дженкінс [3] пропонують сформулювати відображення навколо двох осей, що дозволяє описати інтеграцію досліджень у додипломну навчальну програму. З одного боку, класифікуються способи участі студентів у дослідженнях як аудиторія або як учасники, а друга вісь класифікує підходи до змісту дослідження або дослідницьких процесів і проблем. Усі застосовані підходи можуть бути дієвими за умови їхнього комплексного включення в навчальну програму.

Одним з першочергових завдань професійної підготовки лікарів на французьких медичних факультетах є формування та розвиток компетенції науково-дослідної

роботи і, починаючи з 2-го курсу, окрім магістратури, студенти отримують такі можливості:

I. Курс підготовки до магістратури охоплює 140 год. навчання та 40 год. занять з тьютором з біології, хімії, фізики, прикладної математики й базується передусім на самостійній роботі й практичних заняттях у малих групах.

II. На 3-му курсі студентів залучають до дослідної роботи в лабораторії (6 місяців). Стажування за цією програмою відповідає рівню M1 і надає можливість вступити на 2-й курс магістратури.

III. Один рік індивідуальної дослідної роботи в міжнародно визнаній команді науковців на здобуття ступеня магістра з відривом від загального курсу медичного навчання.

IV. Студенти, які хочуть набути дійсної наукової підготовки до початку клінічного навчання в екстернатурі, одержують матеріальну допомогу шість років після магістратури. Спочатку, у межах трирічної докторантури, вони можуть одержувати асигнування на дисертаційне дослідження від Міністерства вищої освіти і наукових досліджень або стипендію від різних організацій, що підтримують медичні дослідження. Потім, протягом трьох років другого циклу, вони підтримують зв'язок зі своєю лабораторією, беруть участь у педагогічній діяльності та наукових нарадах і зборах. Для заохочення підтримки цих міцних зв'язків між клінічною освітою і підготовкою наукових кадрів Фонд медичних досліджень (Fondation pour la Recherche Médicale) призначає університету грант, який дозволяє йому забезпечувати фінансову підтримку максимум 10 дисертантів. Фонд також усіляко заохочує продовження наукових досліджень студентами під час їхнього навчання в інтернатурі та стажування за кордоном.

Курс навчання в магістратурі (Master) включає два навчальні підрозділи і практику (4–6 місяців за 2 роки) в науково-дослідній лабораторії та поглиблення знань і

розвиток компетенцій з не суто медичних дисциплін (право, менеджмент, філософія тощо).

Також обов'язковими додатковими напрямами підготовки другого циклу (IV–VI курси) є такі дисципліни, як «Регламентарні аспекти наукової діяльності та організація досліджень» і «Методологія експериментального і клінічного дослідження» [4].

Однією з особливих форм і методів залучення майбутніх лікарів до наукових досліджень є спеціальний курс «Критичне читання медичної статті» (LCA), що як окреме завдання включено до Національних класифікаційних іспитів (випуский іспит додипломного етапу вищої медичної освіти у Франції). Головна мета його вивчення – стимулювання майбутніх лікарів до розвитку навичок самонавчання та критичного мислення. Для цього виду навчання обираються статті високої якості та наукової цінності, щоб не тільки навчити критичного мислення, а й прищепити «гарний смак» до самого наукового читання. Основні типи статей включають оцінювання: 1) діагностичної процедури; 2) терапевтичних заходів; 3) програми скринінгу (виявлення хвороби); 4) прогнозування; 5) епідеміологічне дослідження. Отже, вибіркові клінічні дослідження, вивчення показових клінічних випадків або контингенту населення, аналіз виявлення та діагностики хвороб. Після закінчення цього курсу студенти повинні знати структуру й опанувати принципи написання медичної статті та вміти: визначати мету й завдання дослідження; аналізувати методологію (об'єкт, методи); критично оцінювати результати, їхній аналіз і клінічне застосування; критично аналізувати форму статті. Навчання з LCA не лише виділено в окремий юніт другого циклу, у межах якого проводяться лекції та семінари, але й включено до програм усіх підрозділів клінічних дисциплін і курс з англійської мови [5, с. 38; 6, с. 12–18, 87, 93–95; 7].

Незважаючи на такий комплексний підхід французької системи медичної освіти до науково-дослідної підготовки студентів, ті з них, які ще на ранньому етапі долучаються до подвійної програми MD-PhD, зіштовхуються з певними проблемами вибору між науковою роботою і власне практичним навчанням [8]. Отже, шляхи забезпечення ефективної інтеграції медичної та наукової підготовки та інші аспекти реформування вищої медичної освіти Франції на сучасному етапі є першочерговими напрямками подальшого наукового пошуку.

Список використаних джерел

1. Абрамович В.Є. Науково-дослідна підготовка у вищій медичній освіті на додипломному етапі. *Сучасні стратегії розвитку університету в контексті євроінтеграції*. Київ: КиМУ, 2020. №28. С. 169–174.
2. Mabvuure N.T. Twelve tips for introducing students to research and publishing: A medical student's perspective. *Med Teach*. 2012. №34. P. 705–709.doi: 10.3109/0142159X.2012.684915.
3. Healey M., Jenkins A. Developing undergraduate research. York: The Higher Education Academy, 2009. 152 p.
4. Les études de santé. Université Joseph Fourier, 2014. 34 p.
5. Guide de lecture critique d'un article medical original (LCA). Faculté de Médecine de Strasbourg, Septembre 2011. 75 p.
6. Kanoun S. Réussir la LCA aux ECN. Dijon, 2012. 98 p.
7. Lecture Critique d'un Article Médical – Préparation à l'Examen Classant National. UPMC, 2013. 14 p.
8. Scherlinger M., Bienvenu Thomas C.M., Piffoux M., Séguin P., au nom de l'Association médecine/pharmacie-sciences (AMPS). Les doubles cursus médecine-sciences en France: état des lieux et perspectives. *Med Sci*.Paris, 2018. Volume 34, Number 5.P. 464–472.